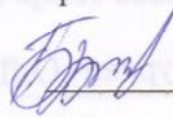

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра підприємництва та бізнес-технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 / Блеуш Н.О.

«29» 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

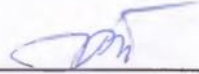
Спеціальність: D 7 Торгівля

Освітня програма: Торговельний бізнес

Факультет: економіки і підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності D 7 Торгівля освітньої програми Торговельний бізнес. Умань: Уманський НУ, 2025. 14 с.

Розробники: Бурляй О.Л., професор кафедри підприємництва та бізнес-технологій

Олександр БУРЛЯЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва та бізнес-технологій

Протокол від «30» серпня 2025 року № 1.

Завідувач кафедри підприємництва та бізнес-технологій

Сергій СОКОЛЮК

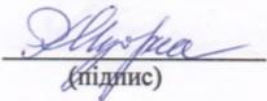
(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова

(Руслан Мудрак)

(підпис)

© УНУ, 2025 рік

© Бурляй О.Л., 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>D Бізнес,</u> <u>адміністрування</u> <u>та право</u>	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>D 7 Торгівля</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: <u>перший (бакалаврський)</u> Освітня програма: Торговельний бізнес	Лекції	
		30 год.	8 год.
		Семінари	
		30 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	108 год.
		Індивідуальні завдання: _____	
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» оновлено відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Уманському національному університеті, схваленого Вченою радою та затвердженого ректором від 14.08. 2025 р.

Навчальна дисципліна «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» належить до обов'язкових дисциплін циклу соціально-гуманітарної підготовки, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти.

Мета вивчення дисципліни: підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців з торговельного бізнесу шляхом формування глибоких теоретико-методологічних знань і практичних фахових навичок щодо забезпечення ефективної діяльності та стійкого розвитку підприємств агробізнесу відповідно до сучасної теорії та практики здійснення підприємницької діяльності в даній сфері.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів з передумовами та необхідністю переходу суспільства на засади сталого розвитку;
- розглянути взаємозв'язок між економічним зростанням і сталим розвитком;
- описати основні екологічні проблеми та висвітлити актуальність та пріоритети екологічно збалансованого розвитку;
- розглянути концепцію сталого розвитку України;
- вивчити сутність аграрного підприємства як еколого-соціально-економічної системи;
- набути знання та вміння використовувати принципи сталого розвитку для сталого розвитку аграрної аграрних підприємств.

Об'єкт вивчення: діяльність з організації та функціонування підприємницьких та торговельних структур, яка здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми і складні спеціалізовані задачі з підприємництва та торгівлі.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: дисципліна “ Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств ” вивчається у першому семестрі першого курсу першого бакалаврського рівня вищої освіти і є необхідною для сприйняття подальших навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки “Економіка аграрного підприємства”, “Основи підприємництва”, «Стратегія підприємства» та інших прикладних дисциплін.

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 10	Здатність діяти відповідально та свідомо.	ПРН 9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
		ПРН 10	Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
		ПРН 10	Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
ЗК 12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН 9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
		ПРН 10	Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств», наведено в табл. 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	- концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досліджень;	<i>Словесний</i> , наочно-ілюстративний метод; наочно-проблемний; наочно-практичний. інтерактивні методи, самонавчання через Moodle	виконання індивідуальних і групових завдань, усне опитування, експрес-контроль, тестування, контрольна (модульна) робота
1.2	- критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності		
2	Уміння/навички:		
2.1	- розв'язування складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів;	<i>Словесний</i> , наочно-ілюстративний метод; наочно-проблемний; наочно-практичний. інтерактивні методи, самонавчання через Moodle	виконання індивідуальних і групових завдань, усне опитування, експрес-контроль, тестування, контрольна (модульна) робота
3	Комунікація:		
3.1	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності	наочно-проблемний; наочно-практичний, репродуктивний, інтерактивний. Робота в групах	виконання аналітично-розрахункових робіт
4	Відповідальність і автономія		
4.1	управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах	наочно-проблемний; наочно-практичний, репродуктивний, інтерактивний, частково-пошуковий.	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій
4.2	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 9	знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.	наочно-проблемний; наочно-практичний, репродуктивний, інтерактивний	виконання індивідуальних і групових завдань, усне опитування, експрес-контроль, тестування, контрольна (модульна) робота
ПРН 10	діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.	Робота в групах інтерактивні методи, самонавчання через Moodle	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Тема 1. Економічний розвиток суспільства та глобальні проблеми людства

Економічна сутність та типи економічного розвитку суспільства.

Економічний розвиток та економічне зростання. Фактори економічного зростання і сталий розвиток.

Глобальні проблеми: сутність, причини виникнення, класифікація, економічні аспекти, можливості та способи розв'язання.

Положення "Порядку денного на 21 століття". Глобалізаційні процеси та їх вплив на соціально-економічний розвиток України.

Необхідність переходу до Стратегії сталого розвитку суспільства.

Тема 2. Концепція та Цілі Сталого розвитку суспільства

Історія формування концепції сталого розвитку суспільства. Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку.

Концептуальна сутність сталого розвитку. Основні поняття і визначення сталого розвитку.

Ключові моменти концепції сталого розвитку.

Інституційне забезпечення концепції сталого розвитку.

Цілі сталого розвитку людства.

Індикатори та індекси сталого розвитку.

Тема 3. Стратегія Сталого розвитку України

Стратегічне бачення сталого розвитку України.

Керівні принципи Стратегії сталого розвитку України.

Національні цілі сталого розвитку України.

Впровадження Стратегії сталого розвитку України.

Ключові цільові показники впровадження Стратегії сталого розвитку України.

Особливості формування стратегій сталого розвитку на регіональному та місцевому рівнях.

Тема 4. Еколого-економічні аспекти розвитку суспільства

Сталий розвиток природно-ресурсного потенціалу.

Раціональне використання природних ресурсів.

Основні поняття економічного механізму і еколого-економічних інструментів. Форми еколого-економічних інструментів.

Інституційні детермінанти забезпечення екологічного вектору сталого розвитку територій.

Сталий розвиток та міжнародна екологічна політика.

Формування найважливіших еколого-економічних проблем природокористування. Практичні напрями щодо природокористування у міському господарстві. Природокористування, довкілля, ресурси, ресурсозбереження, забруднення, продуктивні сили, природні послуги, екологічні квоти.

Змістовий модуль 2.

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Topic 5. Features of the activity of agricultural enterprises

The enterprise as a subject of the market economy and its place in the socio -economic system. The concept of enterprise theory.

Forms and types of enterprises. Classification of enterprises by size.

Enterprise functions.

The essence and types of activities of enterprises.

Enterprise and entrepreneurship.

Features of the activity of agricultural enterprises.

Trends in the activity of agricultural enterprises in Ukraine.

Тема 5. Особливості діяльності аграрних підприємств

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки і його місце в соціально-економічній системі. Поняття теорії підприємства.

Форми і види підприємств. Класифікація підприємств за розміром.

Функції підприємств.

Сутність та види діяльності підприємств.

Підприємство та підприємницька діяльність.

Особливості діяльності аграрних підприємств.

Тенденції діяльності аграрних підприємств в Україні.

Тема 6. Економічна діяльність аграрних підприємств

Поняття внутрішнього та зовнішнього середовища аграрних підприємств.

Забезпеченість факторами виробництва як основа здійснення виробничо-економічної діяльності аграрних підприємств.

Механізм формування витрат та прибутків від діяльності аграрних підприємств.

Тема 7. Екологічна діяльність аграрних підприємств

Вплив діяльності аграрних підприємств на навколишнє природне середовище.

Основні засади раціонального природокористування в діяльності аграрних підприємств.

Підвищення ресурсоефективності за рахунок вторинного ресурсокористування. Циркулярне сільське господарство.

Використання екологічних технологій в аграрному виробництві.

Напрями еколого-ощадливого ведення діяльності аграрних підприємств.

Тема 8. Соціальні наслідки еколого-економічної діяльності аграрних підприємств

Стратегічні орієнтири соціальної складової сталого розвитку.

Інституційні детермінанти забезпечення соціального вектору сталого розвитку.

Здоров'я населення та якість життя. Поняття й сутність індексу людського розвитку.

Соціальні наслідки еколого-економічної діяльності аграрних підприємств.

4. Структура навчальної дисципліни

Модуль		Кількість годин									
№	Назва	Денна форма						Заочна форма			
		Разом	в тому числі				Разом	в тому числі			
			л	п	і	с		л	п	і	с
Змістовий модуль 1. ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА											
1.	Тема 1. Економічний розвиток суспільства та глобальні проблеми людства	16	4	4		8	16	1	0,5		14,5
2.	Тема 2. Концепція та Цілі Сталого розвитку суспільства.	14	4	4		6	14	1	0,5		12,5
3.	Тема 3. Стратегія Сталого розвитку України	16	4	4		8	16	1	0,5		14,5
4.	Тема 4. Еколого-економічні аспекти розвитку суспільства	16	4	4		8	16	1	0,5		14,5
Разом за змістовим модулем 1		62	16	16		30	62	4	2		56
Змістовий модуль 2. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ											
5.	Topic 5. Features of the activity of agricultural enterprises (<i>гостьовий лектор: Начальник відділу агропромислового розвитку, екології та взаємодії з органами місцевого самоврядування Уманської районної державної адміністрації Черкаської області Мовчанюк В.О.</i>)	12	2	4		6	12	1	0,5		14,5
6.	Тема 6. Економічна діяльність аграрних підприємств	16	4	4		8	16	1	0,5		14,5
7.	Тема 7. Екологічна діяльність аграрних підприємств	16	4	4		8	16	1	0,5		12,5
8.	Тема 8. Соціальні наслідки еколого-економічної діяльності аграрних підприємств	14	4	2		8	14	1	0,5		10,5
Разом за змістовим модулем 2		58	14	14		30	58	4	2		52
Усього годин		120	30	30		60	120	8	4		108
Форма підсумкового контролю - екзамен											

5. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА			
1	Тема 1. Економічний розвиток суспільства та глобальні проблеми людства	4	0,5
2	Тема 2. Концепція та Цілі Сталого розвитку суспільства.	4	0,5
3	Тема 3. Стратегія Сталого розвитку України	4	0,5
4	Тема 4. Еколого-економічні аспекти розвитку суспільства	4	0,5
Разом за змістовим модулем 1		16	2
Змістовий модуль 2. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ			
5	Topic 5. Features of the activity of agricultural enterprises	4	0,5
6	Тема 6. Економічна діяльність аграрних підприємств	4	0,5
7	Тема 7. Екологічна діяльність аграрних підприємств	4	0,5
8	Тема 8. Соціальні наслідки еколого-економічної діяльності аграрних підприємств	2	0,5
Разом за змістовим модулем 2		14	2
	Всього	30	4

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва змістовного модуля та заняття	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. ЗАСАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА			
1	Тема 1. Економічний розвиток суспільства та глобальні проблеми людства	8	14
2	Тема 2. Концепція та Цілі Сталого розвитку суспільства.	6	14
3	Тема 3. Стратегія Сталого розвитку України	8	14
4	Тема 4. Еколого-економічні аспекти розвитку суспільства	8	14
Разом за змістовим модулем 1		30	56
Змістовий модуль 2. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ			
5	Topic 5. Features of the activity of agricultural enterprises	6	14,5
6	Тема 6. Економічна діяльність аграрних підприємств	8	14,5
7	Тема 7. Екологічна діяльність аграрних підприємств	8	12,5
8	Тема 8. Соціальні наслідки еколого-економічної діяльності аграрних підприємств	8	10,5
Разом за змістовим модулем 2		30	52
	Всього	60	108

Самостійна робота для здобувачів заочної форми навчання передбачає написання контрольної роботи. Метою виконання контрольної роботи є закріплення і поглиблення теоретичних знань і практичних навичок, засвоєння загальних закономірностей, принципів і методів соціальної відповідальності.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» студенти заочної форми навчання виконують одне індивідуальне завдання, результати якого представляють у вигляді письмової роботи. Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вказівки щодо вибору варіанту контрольної роботи та індивідуальні завдання, що відповідають обраному варіанту, наведено у «Методичних рекомендаціях для самостійної роботи та виконання контрольних робіт з дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» для студентів заочної форми навчання спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені теоретичні і практичні питання.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Теоретичні та практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, участі у практичних заняттях, при виконанні індивідуальних завдань (студентами заочної форми навчання), самостійній роботі, яка полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: лекції-бесіди, робота в мікрогрупах, семінари-дискусії, кейс-метод, аудіовізуальний метод, метод «дерева рішень», презентації. Лекції-бесіди – при читанні лекції студентам даються питання для самостійного розміркування, що дає змогу зосередити увагу на найбільш важливих проблемах теми, яка вивчається, визначити зміст і темп викладу навчального матеріалу з урахуванням рівня підготовленості та освіти аудиторії. Окрім питань студентів, вона допускає викладення ними своєї точки зору з того чи іншого питання. Робота в мікрогрупах використовується з метою є розв'язання дилем, що потребують колективного обговорення. Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу. Застосування аудіовізуального методу передбачає використання можливостей Інтернет, теле-, відео-, фото-, аудіо- та інших матеріалів у навчальному процесі. Метод «дерева рішень» використовується з метою зважити переваги і недоліки різних варіантів дій, рішень тощо, аналізуючи та оцінюючи альтернативні варіанти розв'язання проблеми та прогножуючи наслідки кожного з них.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього процесу з тинвикористанням технологій дистанційного навчання в УНУ і використовується система управління навчанням Moodle. Матеріали курсу «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1343>.

В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання завдань, що передбачені для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання самостійної роботи, яка передбачена робочою програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів тощо.

Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						Бали за додаткову роботу	Контроль			
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	МК 1	Всього	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	МК 2	Всього		поточний	підсумковий	всього	
денна форма навчання																
ВСЬОГО				5	32	ВСЬОГО				5	33	5	70	30	100	
6	7	7	7			7	7	7	7							
в т.ч. самостійна робота						в т.ч. самостійна робота										
1	2	2	2			2	2	2	2							
поточний контроль*						поточний контроль										
5	5	5	5			5	5	5	5							
заочна форма навчання																
ВСЬОГО				5	32	ВСЬОГО				5	33	5	70	30	100	
6	7	7	7			7	7	7	7							
в т.ч. самостійна робота						в т.ч. самостійна робота										
5	5	5	5			5	5	5	5							
поточний контроль						поточний контроль										
1	2	2	2			2	2	2	2							

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтинговий показник	Оцінка у національній шкалі		Оцінка ECTS
90-100	Зараховано	відмінно	A (відмінно)
82-89		добре	B (добре)
75-81			C (добре)
67-74		задовільно	D (задовільно)
60-66			E (задовільно)
35-59	Незараховано	незадовільно	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34			F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» включає:

1. Бурляй О.Л. Методичні вказівки для виконання контрольної роботи з дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня заочної форми навчання спеціальності D 7 Торгівля освітньої програми «Торговельний бізнес». Умань: Редакційно-видавничий Уманський НУ. 2025. 20 с.
2. Бурляй О.Л. Методичні вказівки для проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності D 7 Торгівля освітньої програми «Торговельний бізнес». Умань: Редакційно-видавничий Уманський НУ. 2025. 21 с.
3. Бурляй О.Л. Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності D 7 Торгівля освітньої програми «Торговельний бізнес»: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1343>.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аналітичний звіт: Україна на шляху до стабільності та зростання. Режим доступу: http://newsep.com.ua/media/projects/1/ file/New_Ukraine_book.pdf.
2. Боголюбов В.М. та ін. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М.Боголюбова і. К.: ВЦ НУБПУ, 2019. 446 с
3. Боголюбов В.М., Прилипко В.А. Стратегія сталого розвитку: Навчальний посібник / . Херсон: Олді-плюс, 2020. 322 с.
 4. Глобальні цілі сталого розвитку 2030. Режим доступу: [http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цілі_web\(2\).pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цілі_web(2).pdf).
 5. Дейлі Г. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Дейлі Г.; [пер.з англ.]. К.: Інтелсфера, 2002. 312 с.
 6. Економіка підприємств АПК. Навчальний посібник/За редакцією проф. Дусановського С.Л. – Тернопіль. Горлиця, 2022 - 259 с.
 7. Економіка підприємства. Підручник/Д.К.Семенда, О.Л. Бурляй, М.А. Коротєєв, О.В.Семенда.-Умань:Візаві, 2014.-476 с.
 8. Петрига О. М. Економіка аграрного підприємства: навчальний посібник / О. М. Петрига, Т. І. Яворська, Ю. О. Прус; за ред. О. М. Петриги, Т. І. Яворської. – Мелітополь: Вид- во

Мелітопольська типографія «Люкс», 2019. – 498 с.

9. Порядок денний на XXI століття : Програма дій ухвалена конференцією ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро (Саміт «Планета Земля», 1992 р.): Пер. з англ. 2-ге вид. К.: Інтелсфера, 2000. 360 с.

10. Сприяння сталому розвитку в Україні / Міжнародний проект за ініціативи Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй та Агенції США з міжнародного розвитку. Режим доступу: <http://www.undpsust.kiev.ua/>.

11. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/JH6YF00A>

12. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти [Електронний ресурс]: Підручник / І.Л. Якименко, Л.П. Петрашко, Т.М. Димань, О.М. Салавор, Є.Б. Шаповалов, М.А. Галабурда, О.В. Ничик, О.В. Мартинюк. – К.: НУХТ, 2022. – 337 с.

Додаткова:

1. Burliai, A., Burliai, O., Revutska A., Smolii, L., & Klymenko, L. (2021). Organizational and economic risks of ecologization of agriculture. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, 7(1), 96-114. <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.01.06>

2. Бурляй А.П., Бурляй О.Л., Ковальов Л.Є. Методологічні аспекти проведення економічного аналізу екологізації сільського господарства. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Умань, 2020. Вип.96. Ч.2. С. 54-69. DOI 10.31395/2415-8240-2020-96-2-54-69

3. Alina Burliai, Oleksandr Burliai, Yulia Nesterchuk, Alla Revutska. Features of organic agricultural products functioning in eu and Ukraine. *Visegrad Journal on Bioeconomy and Sustainable Development*. vol. 8, 2019, no. 2. pp. 63–68. DOI: 10.2478/vjbsd-2019-0012.

4. Бурляй А.П., Бурляй О.Л. Зарубіжний досвід екологізації сільського господарства [Електронний ресурс]. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. №2(19). С.476- 486.

5. Бурляй А. П., Бурляй О. Л. Гносеологія поняття «екологізація сільського господарства» в контексті сталого розвитку суспільства. *Modern Economics* № 13 (2019). С.41- 48

6. ВООЗ. Безпека харчових продуктів, зміна клімату та роль ВООЗ. 2019. [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://www.who.int/foodsafety/publications/all/Climate_Change_RUS_WEB.pdf.

7. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналітична доповідь / С.П. Іванюта, О. О. Коломієць, О. А. Малиновська, Л. М. Якушенко; за ред. С. П. Іванюти. К.: НІСД, 2020. 110 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-10/dop-climate-final-5_sait.pdf

8. Мелаш, В. Д., Молодиченко, В. В., Гнатів, О. В., Вахняк, Н. В., Саєнко, Ю. О., & Варениченко, А. Б. (2019). Підготовка майбутніх педагогів до реалізації екологічної освіти для сталого розвитку: навчально-методичний посібник, 250 с.

9. Woolston Chris. Healthy people, healthy planet. *Nature*. 2020. Vol. 588. P.54–56. doi.org/10.1038/d41586-020-03443-6

10. European Commission, (2019) Communication on the European Green Deal, COM (2019) 640 URL: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/europeangreen-deal-communication_en.pdf

11. Regulation (EU) 2019/6 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on veterinary medicinal products <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>

12. Commission Implementing Decision (EU) 2020/1729 of 17 November 2020 on the monitoring and reporting of antimicrobial resistance in zoonotic and commensal bacteria http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1729/oj

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Держкомстату України : www.ukrstat.gov.ua/

2. Офіційний сайт Світового банку : <http://web.worldbank.org>.

3. Офіційний сайт Міжнародної організації праці : <http://www.ilo.org/global/langen/index.htm>.

4. Офіційний сайт Світового центру даних з геоінформатики та сталого розвитку : <http://wdc.org.ua/uk/geoinformatics>

13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

14. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Еколого-економічна діяльність аграрних підприємств», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності Уманського національного університету (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/Tf94>). Під час виконання практичних завдань, проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Внесено корективи пов'язані із зміною назви ЗВО.
2. Оновлено розподіл годин на практичні/семінарські заняття та самостійну роботу студентів згідно навчального плану.